

BEHEERSING BODEMINSECTEN IN 2020

Schade door wortelduizendpoten. Aan de perceelsrand (links) is de grond een keer extra klaargelegd waardoor deze vaster is komen te liggen. Op vasteré grond was aanzienlijk minder plantwegval dan waar de grond losser lag (rechts).

Nog even en dan is het zaaizeizoen in volle gang. Het is daarom goed om nu alvast stil te staan bij de mogelijke risico's van bodeminsecten. Deze insecten kunnen namelijk veel schade aan bieten veroorzaken met plantwegval tot gevolg. In ernstige gevallen kan dit zelfs leiden tot overzaai van een perceel.

Ritnaalden, emelten, ondergrondse springstaarten, bietenkevers, wortelduizendpoten en miljoenpoten kunnen allemaal aantasting veroorzaken aan de wortels en het hypocotyl van suikerbieten. De combinatie van het juiste zaaibed, zaaidiepte en toepassing van Force geeft de beste beheersing van deze insecten.

Vaste grond vermindert schade

In losse grond kunnen bodeminsecten zich makkelijker voortbewegen en hierdoor meer schade veroorzaken. Een uitzondering hierop is de bietenkever, die zich ook over de bodem voortbeweegt en hierbij een afstand van tot wel 30 meter aflegt. Op percelen biet-op-biet en

biet-naast-biet (30 m) kunnen bietenkevers ernstige plantwegval veroorzaken. Maatregelen die getroffen kunnen worden voor een vastere grond zijn twee keer klaarleggen van het zaaibed of na zaai de grond voorzichtig aanrollen. Dit is voor de structuur niet altijd goed, dus doe dit alleen op plaatsen waar veel bodeminsecten worden verwacht. Als de grond te vast ligt kan dit namelijk weer tot andere problemen leiden, zoals horizontaal groeiende bieten.

Force beperkt plantwegval

Een zaadbehandeling met het pyrethroïde Force (tefluthrin) doodt insecten die in de buurt van het zaadje komen. Daarom wordt op kleipercelen, waar plantweg-

val door bodeminsecten het meeste voorkomt, geadviseerd zaad met Force te zaaien. Force geeft nooit volledige bescherming aan kiemende planten, maar er kunnen wel een aantal maatregelen worden getroffen om Force optimaal te laten werken. Omdat tefluthrin alleen bescherming geeft net rondom het zaad, zal de werking tegen het grondoppervlak minimaal zijn bij diepe zaai. Zaai daarom niet dieper dan 2-3 cm. Een extra voordeel van niet te diep zaaien is dat planten sneller boven staan en hierdoor minder lang kwetsbaar zijn voor schade van bodeminsecten. Een bespuiting heeft geen effect op ondergrondse insecten en zal daarom niet bijdragen aan een hogere veldopkomst.

Vydate 10G en bodeminsecten

Vydate 10G (oxamyl) adviseren we niet tegen bodeminsecten, omdat de werking minder is dan van Force. Wanneer Vydate 10G wordt toegepast tegen bijvoorbeeld vrijlevende-, wortelknobbel- of stengelaaltjes is het in de meeste gevallen niet nodig

om ook Force toe te passen tenzij schade van emelten of ritnaalden wordt verwacht. De werking van Vydate 10G is wel afhankelijk van vocht. Als na het zaaien een periode van droogte ontstaat, zal de werking tegenvallen.

Een veldje met zaad zonder Force uit het bietenkeverproefveld in 2019, op een perceel biet-op-biet. Zaad met Force gaf het hoogste rendement. Een aanvullende bespuiting had geen effect op plantaantallen.

Meer informatie in gewasbeschermingsbulletin

Kijk voor meer informatie over de werking van Vydate 10G en Force in het gewasbeschermingsbulletin, dat is meegestuurd met deze uitgave van Cosun Magazine. In dit bulletin staat meer informatie over andere onderwerpen op het gebied van gewasbescherming.

Linda Frijters en Elma Raaijmakers

VOORKOM MUIZENSCHADE

Muizen kunnen schade veroorzaken aan niet-gekiemde bietenzaden door ze open te breken en leeg te vreten. Ze eten tot wel 600 zaden per nacht. Als de muizendruk hoog is, zoals afgelopen jaar, dan kan dit zelfs leiden tot zeer lage plantaantallen met overzaaien als gevolg. Muizen stoppen met vreten zodra de zaadjes gekiemd zijn.

Omdat muizen de bietenzaden alleen maar opzoeken als ze honger hebben en omdat de periode dat ze bietenzaden opeten maar heel kort is, kan schade worden beperkt door alternatief voer in de vorm van verhitte tarwe-, gerstekorrels of zonnebloempitten aan te bieden. Door dit een paar dagen voor het zaaien al aan te bieden, leren ze de voerplaatsen kennen en zullen ze niet op zoek gaan naar de bietenzaadjes. Totdat de bietenzaden gekiemd zijn, is het advies om de voerplaatsen iedere twee dagen aan te vullen met voldoende alternatief voer. Het is niet toegestaan om resten van zaaizaad

te gebruiken omdat dit behandeld is met insecticiden of fungiciden. Meer informatie over muizen is te vinden in de teelthandleiding op www.irs.nl.

Elma Raaijmakers